

Tipsheet Arbeid & Zorg

Op het terrein van arbeid en zorg spelen er veel thema's die te relateren zijn aan mannenemancipatie. Hoe kunnen we in beleid, interventies, projecten en onderzoek werken met mannen, mannelijkheid en mannenemancipatie? Deze handreiking biedt tips en adviezen om in uw werk de rol van mannen een betekenisvolle plek te geven.

Het thema Arbeid & Zorg valt onder te verdelen in een enorme hoeveelheid deelonderwerpen. Het gaat hierbij over; een gelijke verdeling van zorg en betaalde arbeid in gezinnen (en breder in de hele samenleving); de maatschappelijke onderwaardering van zorgtaken voor zowel mannen als vrouwen; een volwaardige rol voor vaders in de opvoeding van hun kinderen; de bijdrage die zorgende mannen leveren aan de mogelijkheden voor vrouwen om zich op de arbeidsmarkt te bewegen; mannelijke mantelzorgers; aandacht voor de zorgparticipatie van mannen; waardering voor zorgende mannen; M/V beloningsverschillen; verschillen in mogelijkheden en gebruik van verlofregelingen. Ondanks de veelzijdigheid van het thema Arbeid & Zorg, dienen de onderstaande tien tips als handvatten om in uw werkveld de rol van mannen een betekenisvolle plek te geven.

Naar een herverdeling en herwaardering van arbeid en zorgtaken voor mannen

1. **Erken dat mannen ook kunnen zorgen.** Als het gaat om zorg is het belangrijkste punt te erkennen dat mannen ook kunnen zorgen, en dat hun zorg belangrijk is. De overheid moet hierover een ondubbelzinnige boodschap geven door mannen uitgebreid ouderschaps- en zorgverlof te bieden.
2. **Leer jongens over verschillende invullingen van mannelijkheid.** Het is belangrijk om jongens al vanaf het allereerste begin te leren dat zorg evengoed door mannen als door vrouwen gedaan kan en moet worden. Bediscussieer hierin beelden van mannelijkheid die niet samen zouden gaan met zorgende eigenschappen. Het onderwijs heeft hier een belangrijke rol in, maar ook organisaties en professionals die (aanstaande) ouders begeleiden, zoals verloskundigen, kraamverzorgenden, consultatiebureaus, centra voor jeugd en gezin, etcetera. En natuurlijk spelen de ouders zelf hier een belangrijke rol in; zij zullen het als primaire rolmodellen moeten voorleven
3. **Ondersteun een uitgebreider vaderschapsverlof.** Ondersteun mannelijke werknemers die vader worden met een uitbreiding van het vaderschapsverlof voor mannen. Verruim het ouderschapsverlof en maak hiervan een deel niet overdraagbaar aan de partner.
4. **Creëer mogelijkheid voor vaders om te zorgen.** Betrek vaders al in een vroeg stadium bij de zorg en opvoeding van hun kinderen. Creëer hiervoor mogelijkheden in de prenatale focus en

ondersteun dit met voldoende en substantiële mogelijkheden voor bevallingsverlof voor vaders. Eenmaal ingezette patronen voor de arbeid en zorg verdeling tussen partners blijken bijna niet gewijzigd te worden ondanks de wensen voor verandering.

5. **Gelijk ouderschaps- en zorgverlof baat mannen en vrouwen.** Gelijk ouderschaps- en zorgverlof voor mannen en vrouwen creëert een dubbel level playing field; voor mannen richting (onbetaalde) zorg en voor vrouwen richting (betaalde) arbeid - het neemt voor werkgevers immers een belangrijke reden weg om vrouwen op de arbeidsmarkt te discrimineren.
6. **Ontwikkel een gender sensitieve aanpak.** Besteed in arbeidsmarktbeleid aandacht aan bestaande verschillen in arbeids- en zorgpatronen tussen mannen en vrouwen en tussen verschillende mannen. Denk hierbij aan mannen met of zonder kinderen, mannen met een migrantenachtergrond, verschillende opleidingsniveaus. Houdt hierbij oog voor gender en ontwikkel in uw beleid, interventies of projecten een gender sensitieve aanpak.
7. **Kijk verder dan de M/V verhouding bij gewerkte uren.** Gendersensitief arbeidsmarktbeleid kijkt niet alleen naar de feitelijk gewerkte uren, maar kijkt ook naar horizontale segregatie (het bestaan van 'mannenberoepen' en vrouwenberoepen' en verticale segregatie (ongelijke M/V verdeling in de verschillende niveaus van banen) en hoe deze segregatie valt te verbreken.
8. **Erken de veelzijdigheid van zorg.** Voorkom dat projecten, beleid en andere initiatieven op het terrein van zorg zich alleen richten op zorg voor kinderen of de uren besteedt aan zorg. Er zijn vele andere vormen van zorg zoals de zorg voor ouders, partners, broers en zussen of anderen in de directe omgeving. Maar ook taken in huis zoals boodschappen doen, stofzuigen, de was doen etc. vallen onder zorgtaken. Ondanks dat deze zorgtaken nodig zijn om überhaupt aan arbeid toe te komen, blijft dit een ondergewaardeerde taak. Daarnaast is er ook aandacht nodig voor de herwaardering van zorgkwaliteiten van mannen.
9. **Stel diversiteit centraal.** Voorkom dat projecten, beleid en andere initiatieven op het terrein van arbeid en zorg zich alleen richten op heteroseksuele stellen mét kinderen. Ook op dit thema is oog voor diversiteit belangrijk. Ook alleenstaande mannen, mannen met een migrantenachtergrond of gezinnen met ouders van hetzelfde geslacht ervaren belemmeringen in de arbeid en zorg combinatie of de onderwaardering van zorgkwaliteiten van mannen.
10. **Maak gebruik van rolmodellen.** Maak gebruik van rolmodellen om mannen en vrouwen meer alternatieven te bieden op het terrein van arbeid en zorg dan de traditionele rolpatronen die mannen en vrouwen vaak als vanzelfsprekend nemen

Meer lezen?

Wilt u meer lezen over mannenemancipatie? Emancipator heeft een handelingsperspectief ontwikkeld met achtergrondinformatie over mannenemancipatie en de thema's: arbeid & zorg, geweld, seksualiteit en seksuele diversiteit. Kijk op de website www.emancipator.nl voor meer factsheets, infographics en informatie over experts en projecten op het thema Arbeid & Zorg.

Colofon

Auteurs: Veerle Weustink en Hanna Harthoorn

Downloaden: www.emancipator.nl

Amsterdam, juni 2016

©Emancipator, voor mannen en emancipatie, 2016

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door financiering van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap